

Az Országgyűlés
Mentelmi, összeférhetlenségi és
mandátumvizsgáló bizottsága

H/

Országgyűlési határozati javaslat

Az Országgyűlés

.../2009.() OGY

h a t á r o z a t i j a v a s l a t a

Herényi Károly országgyűlési képviselő mentelmi ügyében

A Magyar Köztársaság Országgyűlése Herényi Károly országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Legfőbb Ügyész KF. 7265/2008/48-I. számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

INDOKOLÁS

A Mentelmi bizottság az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény 5. § (5) bekezdése, valamint a Házsabály 130. § (5) bekezdés b) pontja és a 87. § (3) bekezdése alapján a fenti – indokolással ellátott – határozati javaslatot nyújtja be az Országgyűlésnek.

A Legfőbb Ügyész KF. 7265/2008/48-I számú megkeresésben indítványozta Herényi Károly országgyűlési képviselő mentelmi jogának felfüggesztését. Az indítvány szerint Herényi Károly megalapozottan gyanúsítható a 2 rendbeli a Btk. 177/A. § (1) bekezdésébe ütköző *személyes adattal visszaélés* vétségével, valamint 1 rendbeli, a Btk. 174. § ütköző *kényszerítés* büntetével. Szokatlan módon szintén ebben az indítványban szerepel dr. Dávid Ibolya országgyűlési képviselő mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozó – ugyanilyen bűncselekmények megalapozott gyanúját tartalmazó – indítvány is, tehát egy indítvány két képviselő mentelmi jogára vonatkozik.

A legfőbb ügyész által közölt tényállás szerint 2008. augusztus 1-jén Tóth János telefonbeszélgetést folytatott Csányi Sándorral, amelynek során Tóth János elmondta, hogy egyesek azt szeretnék, ha „Dávid Ibolyára keresnének terhelőket”, mert „meg akarják

szerezni az MDF-ben az első helyet” és ebben az alelnök Almássy Kornél „van benne”. E telefonbeszélgetés anyaga CD lemezre másolva 2008. szeptember 10-én dr. Dávid Ibolyához került, aki lejátszotta a telefonbeszélgetést Herényi Károlynak, és megállapodtak abban, hogy szeptember 12-én délelőtt dr. Dávid Ibolya Csányi Sándort keresi fel, s lejátszsa neki a CD-t, míg Herényi Károly Tombor András Almássy Kornél tanácsadója tudomására hozza, hogy rendelkezésükre áll a telefonbeszélgetés hanganyaga. Mindkét találkozó létrejött.

Herényi Károly Tombor Andrásnak átadta a telefonbeszélgetés szó szerinti leiratát, majd egy másik papírt is, amelyen az állt, hogy Almássy Kornél döntést hozhat arról, hogy az MDF rendkívüli sajtótájékoztatóján lemond parlamenti mandátumáról, és nyilvánosan bocsánatot kér azért, mert „megengedhetetlen eszközökkel kampányolt”, vagy a telefonbeszélgetés hanganyaga a sajtótájékoztatón nyilvánosságra kerül. Tombor András miután az iratot elolvasta, közölte, hogy jogellenes magatartást nem tanúsítottak, az okiratban foglalt „ultimátumra” azonnal nemet mondott.

Csányi Sándor megerősítette, hogy tartalmát tekintve volt ilyen beszélgetés, majd felhívta Tóth Jánost, aki közölte, hogy dr. Dávid Ibolyára vonatkozóan adatot nem gyűjtöttek. Dr. Dávid Ibolya közölte, hogy a 13. 00 órakor tartandó sajtótájékoztatóján a telefonbeszélgetést nyilvánosságra hozza, ha Almássy Kornél nem lép vissza az MDF elnökjelöltségtől, nem mond le az alelnöki posztjáról, és nem lép ki az MDF-ből. Csányi Sándor dr. Dávid Ibolya felhívásait közvetítette Almássy Kornélnek, illetve Almássy Kornél elutasító válaszát tolmácsolta dr. Dávid Ibolyának, majd kifejezetten tiltakozott, közölve, hogy a telefonbeszélgetés nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

2008. szeptember 12-én 13.00 órakor dr. Dávid Ibolya sajtótájékoztatót tartott, ahol a telefonbeszélgetés leírt változatát bemutatta és átadta a sajtó képviselőinek. A leiraton az érintettek nevei kezdőbetűkkel kerültek megjelölésre. Kijelentette, hogy a telefonbeszélgetés során elhangzottak bűncselekmény elkövetésére utalnak, illetve, hogy ez összefüggésben áll az UD Zrt. képviselői ellen korábban indult büntetőüggyel és utalást tett arra, hogy további hangfelvételek állnak rendelkezésére. Másnap Almássy Kornél képviselőjével közölte, hogy ha Almássy Kornél nem támogatja őt az elnökké történő megválasztásánál, akkor a további hangfelvételeket is nyilvánosságra fogja hozni.

Ezek ismertetése után főügyész úr konklúziója: Almássy Kornél a fenyegetés hatására arra kényszerült, hogy az MDF-ben betöltött tisztségeiről, párttagságáról lemondjon. Dr. Dávid Ibolya és Herényi Károly cselekménye Almássy Kornél politikai előmenetelét, karrierjét, társadalmi megítélését hátrányosan érintette, ennek eredményeként Almássy Kornél, mint közszereplő társadalmi, politikai, közéleti elfogadottsága megrendült, ezzel neki jelentős

érdeksérelmet okoztak. Dr. Dávid Ibolya és Herényi Károly, Tóth Jánosnak és Csányi Sándornak ugyancsak jelentős érdeksérelmet okoztak, közmegítélésükben azt a látszatot keltezték, hogy törvényellenes adatgyűjtésben működtek közre.

Ezt a tényállást egészítette ki a legfőbb ügyész a Mentelmi bizottság elnökének megkeresésére a következőkkel: *az indítványát megalapozó nyomozás az UD Vagyonvédelmi Zártkörű Részvénytársaság vezérigazgatója jogi képviselőjének 2008. szeptember 15-én kelt feljelentésén és az ahhoz csatolt telefonbeszélgetés szó szerinti leírását tartalmazó mellékleten alapult. A feljelentés tartalmazza, hogy a beszélgetés 2008. szeptember 11-én nyilvánosságra került a Magyar Televízió I. csatornájának „Este” című műsorában, míg a hanganyag – amelyet ismeretlen személy a beszélgető felek hozzájárulása nélkül rögzített - a feljelentő által nem ismert módon az MDF elnökének birtokába került.*

Az indítvány 2009. június 24-én érkezett az Országgyűlés elnökéhez, aki ezt a következő nap, június 25-én megküldte a Mentelmi bizottságnak. Az indítvány az Országgyűlés nyári rendkívüli ülésének utolsó plenáris ülésén június 29-én került bejelentésre. A tizenkilenc éves parlamenti gyakorlat szerint a Mentelmi bizottság a mentelmi ügyeket csak a plenáris ülésen történt bejelentés után tárgyalja, ezért erre az őszi ülészen 2009. szeptember 15-én került sor.

Az ülésen a bizottság elnöke ismertette az iratanyagot és előterjesztette ügyrendi indítványát, amely szerint a bizottság forduljon a legfőbb ügyészhez, és kérjen iratokat, mivel a megalapozott bizottsági ajánlás meghozatalához a képviselői eskü szerinti lelkiismeretes döntés meghozatalához ez szükséges. Az ezt követő vitában az ellenzéki képviselők közölték, hogy az iratkéréssel nem értenek egyet, a megalapozott és lelkiismeretes döntés meghozatalához elegendő a rendelkezésre álló iratanyag, az iratkérés felesleges, ez lényegében időhúzás. A bizottság nem veheti át az igazságszolgáltatási szervek funkcióját.

Dr. Dávid Ibolya kifejtette az ügyvel kapcsolatos érdemi állásfoglalásait, amelyek egyrészt jogi jellegűek, másrészt a levont főügyészi konklúzióval voltak kapcsolatosak. Jogi álláspontja szerint ugyanis a *kényszerítés* bűncselekményét az országgyűlési képviselő, aki hivatalos személy nem követheti el, mivel ez a Btk. szerint kizárt. Ismertette továbbá a véleményét Almássy Kornél visszalépésére vonatkozóan, mivel a közvéleményben hat verzió, tanúvallomás vált ismertté. Feltette ezért azt a kérdést, hogy ezek közül milyen alapon szelektál a legfőbb ügyészség, illetve azon véleményének adott hangot, hogy a hat verzió bizonyítékai közül egyet-kettőt emel csak ki. Mindezekre tekintettel egyetértett a bizottság elnökének ügyrendi indítványával.

Ezt követően került sor az ügyrendi szavazásra, amelynek az iratkérésen kívüli másik tárgya: a legfőbb ügyész úr alaposabban világítsa meg a *kényszerítés* tényállása felvetésének okát, körülményeit. Az ügyrendi határozatot a bizottság szótöbbséggel elfogadta. A bizottság elnöke ez alapján még az ülés napján postázta megkeresését a legfőbb ügyészhez, aki válaszlevelében alkotmányjogi értelmezést adott arról, hogy álláspontja szerint miért nem bocsáthat iratokat a bizottság rendelkezésére. A *kényszerítéssel* kapcsolatos felvetése okáról és körülményeiről sem adott tájékoztatást.

Az október 13-ára kitűzött ülés előtt dr. Dávid Ibolya két levelet küldött a bizottság elnökének. Az elsőben külföldi tartózkodása miatt kérte annak megfontolását, hogy az ülést egy héttel halassza el a bizottság, a másodikban azonban az ügy érdemi döntésének meghozatalára nyitva álló határidőre tekintettel, elkerülendő a Hárszabályellenes helyzet, közölte, hogy a szeptember 15-i ülésen elmondottakat az ügyben tett nyilatkozatának tekinti, és ha a mentelmi ügy döntésre érett, akkor hozza meg a bizottság a döntését és tegye meg a javaslatát.

A bizottság elnöke az összes körülményt mérlegelve nem változtatott, a bizottsági ülésre október 13-án sor került.

Az ülésen dr. Dávid Ibolya nem vett részt, míg Herényi Károly nyilatkozatában – dr. Dávid Ibolya szeptember 15-ei nyilatkozatához hasonló módon és érvekkel – vitatta a kényszerítés felvetését, továbbá az Almássy Kornél lemondása miatti legfőbb ügyészségi konklúziót.

Az előterjesztett, a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló javaslat 4 igen, 4 nem szavazattal nem kapott többséget.

A javaslatra *nemmel* szavazó bizottsági tagok először a közvadás mentelmi ügyekre vonatkozó azon elvi álláspontjukat fejtették ki, hogy nem lehet dogmatikusan értelmezni a mentelmi jog felfüggesztését, azaz konkrétan kell vizsgálni ennek indokoltságát. Jelen ügyben különösen a kényszerítésnél, hiányos volt a jogi okfejtés és az ennek alátámasztását szolgáló tényállási ismertető. Mindezek következtében is az ügyet túlságosan átpolitikáztak, koncepciós jellegűnek minősítették. Vitatták továbbá a legfőbb ügyésznek az 50/2003. (XI.5.) AB határozat időbeli korlátozására vonatkozó következtetését, amely lényegileg cezúrát jelent az alkotmányos szervek együttműködése tekintetében. Elvárták volna, hogy válaszlevelében legalább a nagyon súlyos *kényszerítés* büntettének gyanúját alátámasztó tényeket, összefüggéseket ismertesse. Ezzel szemben erre egyik levelében sem tért ki. Azt is furcsállották továbbá, hogy egy képviselő a valamilyen módon tudomására jutott

dokumentumokat, miért nem tárhatja szabad mandátumára alapozva a nyilvánosság elé, egyáltalán hogyan merülhet fel *a személyes adattal visszaélés* vétségének gyanúja, hiszen az érintett képviselők nem hivatalnokként, köztisztviselőként, hanem politikusként jártak el. Természetesen a személyiségi jogokat és a nyomozás érdekeit sértő iratokat nem vártak el a legfőbb ügyésztől, ez azonban nem zárta volna ki az ügy hátterét megvilágosító egyes iratok megküldését.

A javaslatra *igennel* szavazó bizottsági tagok álláspontja szerint a viszont a bizottság nem veheti át az igazságszolgáltatási szervek funkcióit, mivel ez sértené az államhatalmi ágak elválasztásának alkotmányos elvét. Erre tekintettel minősítették feleslegesnek az eljárás lefolytatása elé gördített akadállyal az iratkérést a legfőbb ügyésztől. Közvádas ügyben a bizottság szinte töretlennek mondható gyakorlata a mentelmi jog felfüggesztésére vonatkozó javaslat, amely jelen ügyben is alkalmazandó, hiszen ezt kívánja a parlament tekintélyének megóvása is. A korábbi közvádas ügyeknél sem volt ilyen részletes vizsgálat.

A fentiek alapján az érintett ügyben a Mentelmi bizottság az Országgyűlésnek

**nem javasolja Herényi Károly mentelmi
jogának felfüggesztését,**

mivel a legfőbb ügyésznek a mentelmi jog felfüggesztésére irányuló indítványa az **4 igen, és 4 nem szavazatra** nem kapott többséget.

A nemmel szavazók véleményét ismerteti: dr. Géczy József Alajos

Az igennel szavazók véleményét ismerteti: Németh Szilárd István

Budapest, 2009. október 15.

Dr. Géczy József Alajos
 elnök

